

Loberget–Grimsmåla

Id.nr.	KG0005
Län	Blekinge
Naturtyp	Ädellöv-/tall-/granskog
Värdetraktsbeskrivning upprättad	2021-11-04
Värdetraktsbeskrivning senast reviderad	Ingen revidering gjord

ALLMÄN INFORMATION

Värdetrakten Loberget–Grimsmåla med en landyta på drygt 1 363 hektar omfattar norra delen av Mieåns dalgång, samt delar av Loberget och Ire, invid länsgränsen i norr. Den ansluter till en av Kronoberg läns skogliga värdetrakter ”lövskogar i Mienområdet”. Skogen inom värdekärnorna har sannolikt sitt ursprung i äldre tiders utmarksbeten, men delvis även hagmarker och slätterängar. I Ire och Loberget finns ett stort inslag av hamlingspräglade träd, främst ask.

Traktens skogsbygd präglas framförallt av ett relativt stort gran- och barrinslag och ett relativt litet ädellövsinslag. I trakten bedrivs ett ganska intensivt skogsbruk, under tioårsperioden 2010–2019 förnygringsavverkades totalt drygt 116 hektar (8,5 procent) av värdetraktens landyta (Skogsstyrelsen 2020). Ädellövsinslagen är koncentrerade längs Mieån medan tall- och graninslagen dominerar längre från ån i öst och väst.

NATURVÄRDEN

Inom trakten finns tre naturreservat, Ire, Loberget och Grimsmåla, samt tre biotopskyddsområden och ett område med naturvårdsavtal. De tre naturreservaten samt ett område med skogsbete i Ringamåla ingår även i Natura 2000 med habitatdirektivskydd. Bevarande och utveckling av ädellövsstråket längs Mieån som också utgör limnisk värdekärna bör ha prioritet. Angränsande värdekärnor för gräsmarker längs Mieån skapar här ytterligare positiva synergieffekter. Ädellövskogarna i Mieåns dalgång domineras av ek och avenbok, ibland med inslag av bland annat ask, lönn och asp. Området har även en betydande förekomst av lövängsrester, men även hävdade ängs- och hagmarker där träden (främst ask) aktivt hamlas. Vidare finns strand- och sumpskogar längs ån, som har betydande naturvärden. År 2020 innehöll värdetrakten drygt 78 hektar (5,7 procent av landytan) värdekärna för ädellöv, varav 78,2 procent värdekärna ligger inom formellt skyddad natur (naturreservat, natura 2000 eller biotopskydd). Därutöver fanns samma år även drygt 12 hektar värdekärna för tall inom trakten. Exempel på rödlistade arter inom området är almlav, blek kraterlav, smalvingad blomlock och nötkråka.

LANDSKAPSSAMMANHANG

Denna skogliga värdetrakt överlappar nästan helt och hållet en värdetrakt för odlingslandskapet (gräsmarker) och en limnisk värdetrakt (se bilaga 1). Ett flertal värdekärnor för ädellöv och gräsmark är intilliggande, vilket skapar goda förutsättningar för att gynna brynmiljöer. Förutsättningarna är också särskilt goda för att bevara och stärka övergångsmiljöer mellan skog och limniska miljöer längs Mieån. Bland spridningskorridorer mellan ädellövmiljöer finns de största utvecklingsbehoven mellan Ire–Grimsmåla samt mellan Ringamåla–Loberget (se bilaga 1).

NUVARANDE MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL

Lövängsmiljöerna inom naturreservaten Ire och Loberget hävdas genom slätter och/eller bete, och träden hamlas regelbundet. I Loberget ingår även beteshävdad ekskog. I övrigt sker ingen nämnvärd skötsel inom värdekärnorna.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Lövskogarna tillhandahåller en mängd olika ekosystemtjänster (där skapandet av livsmiljöer för stort antal arter är grundförutsättningen) bland annat:

- livsmedel (ex. bär, svamp och vilt)
- naturupplevelser
- översvämningsskydd genom trädens vattenupptag och vattenmagasinering
- klimatreglering, både lokalt genom temperaturutjämning och skydd mot vind, och globalt genom lagring av kol i träd och mark
- skadedjursbekämpning (biologisk reglering).
- pollinering för både skogens egna arter och för jordbruks- och trädgårdsgrödor
- markstabilisering (motverka erosion)

UTMANINGAR

Ett pågående hot är förtätning av skogarna, vilket missgynnar ljus- och värmekrävande arter samtidigt som det försvårar föryngringen av vissa trädslag och därmed också riskerar att bryta kontinuiteten av gamla ädellövträd.

Den pågående askskottsjukan utgör ett betydande hot mot förekomsten av gammal ask, och de naturvärden som är knutna till träden.

HÄNSYNSTAGANDE VID PRÖVNING OCH PLANERING

Det är fördelaktigt om hänsyn till värdetraktens kännetecken och karaktär gällande arter, miljöer och landskap iakttas vid markanvändning och rådgivning. Att områden med samma karaktär ligger tillräckligt nära varandra ger bättre förutsättningar för att de arter som hör till skogliga värdekärnor ska överleva.

FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

- Föryngring av ask och skapande av nya hamlingsträd.
- Åtgärder som gynnar föryngringen av ek, så att inte kontinuiteten av gamla ekar bryts.
- Utveckling av spridningslänkar med naturvärden relevanta för värdetraktens värdekärnor

MARKÄGARSTRUKTUR

Merparten av skogsmarken i området är privatägd. Naturreservaten ägs till största delen av staten. En del skogsmark i sydvästra delen ingår i Ringamåla kronopark.

REFERENSER, ATT LÄSA MER

Länsstyrelsen Blekinge Län (2003). Blekinges skogar – biologisk mångfald samt urval och skötsel av skogsreservat. Meddelande 2003:1

Länsstyrelsen Blekinge län (2007). Hotade svamparter i Blekinge – sammanställning av fynd t.o.m. 2006. Meddelande 2007:8.

Naturvårdsverket (2020). Nationella Marktäckedata version 1.1. URL

<https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Kartor/Nationella-Marktackedata-NMD/Ladda-ned/> [2020-12-15]

Skogsstyrelsen (2020). Utförda avverkningar enligt skillnadsanalys i satellitbilder. URL

<https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/karttjanster/geodatatjanster/nerladdning-av-geodata/> [2020-12-10]

BILAGA 1. KARTA ÖVER VÄRDETRAKTEN "LOBERGET–GRIMSMÅLA"

